

# РЕШЕНИЕ

№ 20346

гр. София, 13.06.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 15 състав, в**  
публично заседание на 13.05.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Росица Цветкова**

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **2208** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 29, ал. 6 от Закон за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (ЗДРДОПБГДСРСБНА).  
Образувано е по жалба, подадена от Г. Ф. Г. от [населено място], [жк], [улица], вх. Б, ет. 2, ап. 3, действащ чрез адв. К. и адв. Ф., срещу Решение 230/16.06.2011 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (по-долу наричана Комисията), в частта, в която е установена и обявена принадлежността му към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА. В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно като постановено при неспазване на установената форма, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и пълно несъответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, ал. 1, т. 2, 3, 4, и 5 от АПК. Твърди се, че в решението Комисията се е позовала на писмени материали, които представляват неистински документи – картончета образец 4 и образец 6, както и писмени данни в регистрационен дневник, които не представляват документ. Сочи се, че Комисията не е взела предвид липсата на реквизити в представените документи – подпис в регистрационен дневник, както и поправките и непълнотите в картон образец 4 и картон образец 6 – относно годината на раждане на „Й.“ и датата на вербовката му. Пзовава се на невярно отбелязване в заседания и решения на Комисията на месторождението на жалбоподателя, тъй като [населено място] не е съществувал към годината му на раждане – 1941 г. Възразява се срещу формалния подход на Комисията при постановяване на решението. В тази

връзка се сочи, че в мотивите му са изброени писмени материали, без да е направена оценка и анализ, доколко са достоверни с оглед противоречието в данните и наличните изтвърдения, прибавяния и зачерквания. С жалбата се навеждат доводи, че не е доказано къде се е намирал жалбоподателят към времето на вербуването му, дали е владял имот, използван за явочна квартира, не е изследвана компетентността на вербовчика. Жалбоподателят твърди, че не е извършвал дейност на сътрудничество под каквато и да било форма, нито е имал помещения, които да предоставя на органите. Последното счита за основание за унищожаване на досието му. Искане се отмяната на оспорваното решение като незаконосъобразно поради нарушение на изискванията за форма, на административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби. Алтернативно се иска прогласяване на неговата нищожност поради постановяването му въз основа на неистински, преправени документи, което води до пълно несъответствие с целта на закона. В открити съдебни заседания по делото жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. Ф. и адв. С., които поддържат жалбата. Претендират разноски по делото по представен списък по чл. 80 от ГПК. Представят писмена защита.

Ответникът – Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, се представлява по делото от юрк. М. и юрк. Т., които оспорват жалбата като неоснователна и недоказана и изразяват искане да бъде отхвърлена. Претендират разноски за юрисконсултско възнаграждение. Представят писмени бележки с подробно развити доводи.

Административен съд София-град, трето отделение, 15-ти с-в, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

След извършена проверка на лицата по чл. 3, ал. 1, т. 3 от ЗДРОПБГДСРСБНА, на свое заседание, проведено на 12.02.2008 г., комисията е разгледала наличието на основания за установяване и обявяване на принадлежността им към органите на ДС и разузнавателните служби на БНА. В тази връзка е прието Решение № 25 от 12.02.2008 г., с което е установена и обявена принадлежност към органите по чл. 1 ЗДРОПБГДСРСБНА и на Г. Ф. Г.. Съгласно мотивите на решението на Комисията, изложени в табличен вид, Г. Ф. Г. е регистриран като „агент“ на 18.09.1987 г., с псевдоним – „Й.“, вербуван от Н. на 03.09.1987 г. и ръководен от същия. Последното, съгласно изложената в решението информация, е констатирано въз основа на следните документи – регистрационен дневник, картон обр. 4, писмо вх. № 1035/28.02.1990 г. с предложение за унищожаване на материалите за Й., доклад на МВР рег. № RB202009-001-05/01-08-I-195/24.01.2008 г.

Три години по-късно, по повод на проверка на друг кръг от лица, сред които попада и жалбоподателя, на свое заседание от 15.06.2011г. комисията отново се е занимала и с разглеждане на документите, касаещи Ф., след което е постановено оспореното решение № 230 от 16.06.2011г. Решение № 230 от 16.06.2011г. в частта, касаеща жалбоподателя, е постановено въз основа на следните документи – регистрационен дневник, картон обр. 4 – 2 бр. и обр. 6, писмо вх. № 1035/28.02.1990 г. с предложение за унищожаване на материалите за Й., доклад на МВР рег. № RB202009-001-05/01-08-I-195/24.01.2008 г. Съгласно оспореното Решение 230/16.06.2011 г. на Комисията в частта, касаеща установяване и обявяване принадлежността на жалбоподателя Г. Ф. Г. към органите на ДС и разузнавателните служби на БНА, са установени по отношение на същия следните данни: дата на раждане – 24.08.1941 г.; място на раждане – [населено място]; вербувал го служител – Н., на 03.09.1987 г.; регистриран на 18.09.1987 г.; ръководил го служител – Н.; структури, в които е осъществявано сътрудничеството – ДС – управление 06-02-02; качество, в което е осъществявано сътрудничеството – секретен сътрудник – „агент“; псевдоним – „Й.“. В

посочените картони са налице поправки на оригиналните записвания, като не е отбелязано кое лице и кога ги е извършило. Поправките касаят годината на раждане на лицето с псевдоним „Й.“, както и сочената дата на вербовка - на „03.09.87“, като оригиналният текст, който е бил изписан машинописно е „03.02.02“.

Основанието за новото разглеждане, както е посочено в самия протокол от заседанието, не е откриването на нови доказателства за обявяването на принадлежност на Ф., а извършваната проверка за принадлежност на друг кръг лица – тези, определени по чл. 3, ал.1, т. 12 и т. 29 и обстоятелството, че Ф. е заемал/осъществявал „публична длъжност или публична дейност“ – член на научна комисия по обществени науки. В протокола изрично е посочено, че Ф. вече е бил обявен с решение № 25 от 2008г. и че въпросът се обсъжда отново „само, за да се потвърди това“, но вече в друго качество - в качеството му на „член на научна комисия“. Съответно, материалното основание за произнасяне на решението, което е посочено от комисията в съдържанието на решението, е нормата на чл. 26, ал. 1, т. 2 и т. 3 от закона, а не тази на чл. 28 от закона. В подкрепа на констатацията, че решението не е постановено на база нови доказателства е и обстоятелството, че решението е постановено не в разумен срок след юли 2008г., когато се твърди, че са се появили нови доказателства – втори вариант на картон обр. 4 и картон обр. 6, а едва през 2011г., след получаване от комисията на списък с членове на ВАК, в който списъка е включен и жалбоподателят, поради работата му в института по социология на БАН – общоизвестен факт е, че жалбоподателят в периода 1992 – 2003 година е директор на Института по социология към БАН. Твърдението на процесуалните представители на ответника, че вторият екземпляр на картон обр. № 4, и картон обр. № 6 са открити от комисията през месец юли 2008г., когато с предавателно-приемателни протоколи от месец юли 2008г., е предаден в оригинал на Комисията от МВР оперативният архив, касаещ лицата, сочени за секретни сътрудници, сред които и жалбоподателя, не се доказва по несъмнен начин от представените и събрани доказателства по делото. Налице са такива протоколи от юли 2008г. в кориците на адм. д. № 2209/2017г. по описа на АССГ, но с оглед съдържанието на описа, съставен към тях, от тях може да се установи, че именно обсъжданите документи – вторият екземпляр на картон обр. № 4 и картон обр. № 6, са предадени с тях за първи път на комисията през юли 2008г.

Решение № 25 от 12.02.2008 г., с което е установена и обявена принадлежност към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА на Г. Ф. Г., е било оспорено по съдебен ред и е отменено с решение № 5424 от 17.08.2023г. на АССГ, постановено по адм. д. № 7769 от 2020г., влязло в сила 19.02.2024г. Съдът подробно е обсъдил материалите по административната преписка и е приел, че не са налице данни, които да обосновават извод за съпричастност на жалбоподателя в дейността на службите на ДС и БНА, както изхождащи от него, така и от други лица. Подробно е обсъдил в частност двата броя картон обр. 4, картон обр. 6 и регистрационен дневник и е приел, че те са негодни писмени доказателства и не изпълняват изискванията на чл. 25, т. 3 от Закона относно документите, въз основа на които може да бъде установена и обявена принадлежността на лицата към службите на ДС и БНА. Видно от съдържанието на представената по делото административна преписка, касаеща решението на комисията от 2008г., обсъжданите от съда два броя картон обр. 4, картон обр. 6 са част от нея, т.е. макар вторият екземпляр на картон обр. № 4 и картон обр. 6 да не са били посочени в решението на комисията и протокола от заседанието, на което това решение е взето, те са били част от административната преписка. В мотивите на решение № 5424 от 17.08.2023г. на АССГ, постановено по адм. д. № 7769 от 2020г., влязло в сила 19.02.2024г. е прието следното: „в картоните са налице поправки на оригиналните записвания, чието авторство не е установено, те не изхождат от ръководилия лицето „Й.“ служител – И. Н., който е посочен и като вербовчик на същия. И в двата картонa (обр. 4 и обр. 6) са извършени

поправки в годината на раждане на лицето с псевдоним „Й.“. Поправена е ръкописно и датата на вербовката му на „03.09.87“, като оригиналният текст, който е бил изписан машинописно е „03.02.02“. Следователно ръкописният текст е добавен впоследствие от неизвестно лице, поради което съдът намира, че е разколебана доказателствената му стойност. Още повече че от останалите материали по делото не се доказва Г. Ф. Г. да е бил съпричастен с лични действия към дейността на ДС и разузнавателните служби на БНА. Регистрационният дневник сам по себе си също не може да се счита за безспорно доказателство за горното, доколкото представлява вторичен документ и се основава на горните картони (доколкото липсват други материали за лицето), които не са годни да обосноват извод за принадлежността на Г. Ф. Г. към службите в качеството му на агент. Липсва отбелязване на лицето, което се е подписало за тази дейност в дневника, както и на длъжността на последното. Горееизброените материали действително представляват документи по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на Закона – „документ“ е всяка записана информация, независимо от материалния ѝ носител, включително информацията в автоматизирани и комплексни информационни системи и бази данни, и са предвидени сред изчерпателно изброените в чл. 25, т. 3 от с. з., въз основа на които следва да се установи и обяви принадлежността на лицето към службите на ДС и БНА, но нередовността им от външна страна осуетява доказателствената им сила. Наличните поправки и дописвания с неустановен автор в картон обр. 4 и картон обр. 6 компрометират достоверността на съдържащата се в тях информация. От представения по делото протокол от проведено заседание, на което е гласувано решението за установяване на принадлежността на жалбоподателя към органите по чл. 1 от Закона, е видно, че липсват каквито и да са конкретни съображения, въз основа на които е прието, че жалбоподателят е бил съпричастен към дейността на органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, което по същество си прави извода на административния орган за принадлежност на жалбоподателя към службите на ДС и БНА немотивиран. Видно от обсъжданията преди приемане на решенията, се установява, че сред материалите, налични в Комисията не се намира писмо за унищожаване на лично и работно дело, а такова само относно материалите – картон обр. 4, картон обр. 6 и регистрационен дневник. Нещо повече - досие на жалбоподателя не се съхранява в Комисията предвид липсата му в делото и в административната преписка. Следователно за Г. Ф. Г. липсват каквито и да са материали, обективизиращи извършвана от него дейност в помощ на ДС, поставени задачи от ръководилия го служител, доклади за изпълнение на същите, както от самия жалбоподател, така и от И. Н.“. И още: „Липсват документи, подписани от Г. Ф. Г., включително декларация за сътрудничество, агентурни сведения и други, сочещи на извършване дейност за тези структури. В тази връзка е относимо, че липсват данни за дадено от лицето съгласие за сътрудничество. Не са налични такива и за получавани от Г. възнаграждения за извършвана дейност, както и сведения, касаещи същия, от ръководилия го служител на ДС“.

По настоящото дело са допуснати и изслушани две графологични експертизи – единична и тройна, които дават различни заключения относно релевантни обстоятелства:

- относно обстоятелството дали решението на комисията № 230 от 2011г. е било връчено на жалбоподателя по пощата с обратна разписка от 24.06.2011г., както се твърди от ответника. Единичната експертиза дава заключение, че подписът за получател върху разписката е изпълнен от жалбоподателя, а тройната – че подписът за получател върху разписката не е изпълнен от жалбоподателя.
- относно авторството на поправките в картон обр. 4 и подписите в картон обр. 4 и обр. 6: единичната експертиза дава становище, че поправките и подписите са изпълнение от И. Й. Н., а тройната експертиза дава становище, че не може да се установи дали поправките са

изпълнени от едно и също лице, както подписите в картоните са положени от едно и също лице, но не може да се установи със сигурност, че техен автор е И. Й. Н..

И двете заключения са мотивирани и обосновани и при констатираното противоречие съдът дава вяра на становището, подкрепено от тримата експерти поради числения превес на лицата, които са го подкрепили. По тези съображения съдът приема, че няма доказателства, че решението на комисията № 230 от 2011г. е било връчено на жалбоподателя преди 13.02.2017г. както и че подписите в картоните и поправките във т.нар. втори екземпляр на картон обр. 4 са изпълнени от И. Й. Н..

С писмо № КИ-К-17-3667 от 13.02.2017 г. Комисията е изпратила на Г. Ф. Г. извадки от протоколи от заседанията на Комисията, на които са приети решения, които го касаят, включително процесното Решение № 230 от 2011г. С оглед на изложеното настоящият съдебен състав намира, че срокът за обжалване на решение № 230 от 2011г. на Комисията е започнал да тече на 14.02.2017 г. Жалбата е подадена пред съда на 27.02.2017 г.

При така установените факти Административен съд София – град направи следните правни изводи:

Предвид липсата на доказателства за надлежно връчване на решение № 230 от 2011г. на жалбоподателя преди 13.02.2017 г., което е в тежест на ответника, съдът приема, че производството по делото е образувано по жалба на надлежна страна срещу подлежащ на обжалване административен акт, която не е просрочена, поради което производството по делото е допустимо в границите, въведени с жалбата.

Оспореното решение е постановено от компетентен орган, но при съществени процесуални нарушения, в нарушения на изискванията за форма и в несъответствие с материалния закон. Основанията за този извод са следните: В решението липсват предвидени по закон задължителни реквизити, а именно указанието по чл. 29, ал. 3, че липсват други данни по чл. 25, т. 3 от закона. Решението на комисията не съдържа каквито и да било мотиви и конкретно няма анализ на обсъжданите документи и тяхната достоверност, предвид множеството поправки, извършени в тях. Решението противоречи на материалния закон, тъй като документите, въз основа на които е обявена принадлежността, макар формално да са сред изброените в закона, поради извършените в тях поправки, за които не е отразено кой ги е извършил и кога, не биха могли да се ползват с каквато и да било удостоверителна сила, тъй като не са редовни от външна страна. Отделно от това, следва да се посочи следното: Решение № 230 от 2011г. се различава по форма и съдържание от Решение № 25 от 2008г. само по отношение на обстоятелството, че в него са посочени освен изброените в Решение № 25/2008г. документи още един бр. картон обр. 4 и картон обр. 6. Както бе посочено по-горе, тези документи са подробно обсъдени при постановяване на съдебното решение по адм. дело № 7769 от 2020г., което е между същите страни. Съдът намира, че следва да зачете доказателствената сила на мотивите на влязлото в сила решение между страните, която не беше опровергана по делото чрез събраните доказателства и доказателствени средства. Доказателствената сила на мотивите на решение № 5424 от 17.08.2023г. на АССГ, постановено по адм. д. № 7769 от 2020г., влязло в сила 19.02.2024г., важи относно фактите, потвърдени или отречени с мотивите на решението и те конкретно засягат доказателствената стойност на документите, въз основа на които с решение № 230 от 2011г. на комисията отново е обявена принадлежността на жалбоподателя към структурите на ДС и основания на тези установявания извод, че не са налице редовни от външна страна документи, въз основа на които да може да се обяви принадлежност на жалбоподателя към ДС. По изложените съображения съдът приема, че оспореното решение на комисията е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

С оглед изхода на делото следва да се постави на обсъждане претенцията на жалбоподателя за

присъждане на разноски по делото. По делото са претендирани разноски в размер на 1900лв. от които 1000лв. за адвокатски хонорар и 900лв. за експертиза, за направата на които са представени доказателства. На основание чл. 143, ал. 1 от АПК разноските следва да се възложат в тежест на ответника.

Страните са останали задължени за разноски в размер на 1500лв., с оглед окончателния размер на възнагражденията на вещите лица. С оглед изхода на делото и на основание чл. 77 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК тези разноски следва да се възложат в тежест на ответника.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. 2 от АПК, Административен съд София град, 15-ти състав

#### Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Г. Ф. Г. от [населено място] 230/16.06.2011 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия в частта, в която е установена и обявена принадлежност му към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА, в качеството на секретен сътрудник – агент.

ОСЪЖДА Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да заплати на Г. Ф. Г., ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 1900лв.

ОСЪЖДА Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да плати по депозитната сметка на АССГ сумата в размер на 1500лв. за възнаграждение на вещи лица.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението за изготвянето му.